

Union College
P.O. Box 3541, Johannesburg

N° 73

Page 1

Ref. No. K32/22

Name Bubey M

599

Address C/o Mr. T. Victor

Enbdel, 90 Bloemfontein

Subject History of the Basuto and Nkomohe

Lecture No

SCRIPT PAPER

Date

s. 99 Nkokomohe in Basutoland and matters relating thereto

pp. 1-4

99

Gona le dikgagamatso tse dikgolong lehatsheng ja nodimo. Gona le lehatshenyana je lengae kon lesotho je le bidioang, ga Molapo. Molapo ke morona oa teng, jaanong lehatsheng tso ke le ga moroo eivong Notshoene. Ga Molapo ke tse tse.

Lehatsheng je gona le hajo gongoe go ga kgagamatsoang thata. Gole hao go bidioa Nkokomohe. Lehatsheng je gona le hua nisi, empa re sa lona batho. Gole moo go ha le meisoana e me ntsi e senang metsi, me go medile letlha ka je digogo gona je je potlogang meisoana. Noteng ga melatsoana tso, gona le mesima e mentie thata e e me ditshithing tsa dimota tsa melatsoana. Mesima seo e megolo moo motho e ka tsenang teng ha a gagaba ka maoto le natsogo. Me vene re utlwa dikgomo le batho ba ntsa ba hua moteng. Dipudi dikgomo le dinamane di lele moteng. Dipudi le isane di tsele ha masego a sa me tlothe tse re sa di lona. tene re utlwa le basadi ba ntsa megolokoane ka, mo, go fofala gona ba na le mekete e megolo ka teng. Laha godimo ga matshoba a matonna a, gona le matshobanyana a ma nyenyane a a kuang, mori go bonala gore go besiso molelo kaha thabane re ditshuthuudu tsa motore di gona ka ha ntle ga dimota tso. Re dumela gore batho ba teng moo gonne ha motho a thoka mofo, me a sa gona a tsele sim sa wotoko me a kutha are. Re tsele go kapa moiso, me a tsenya sebi je mo nosimeng. Saa kukela me se tuki. Me na sa kope pele, sebi sa gogo ga se tuki o tla lona hia mori one o ntsa o tsele me setshobeng me re gona go tuka, go kutha o o tshoboga. Metsi a gona le one ga o kape or aga ha osa ekoke ga o kape icha oka leka thata gonne ka ore or aga a a gona.

S. 99, 1919

Etle ha batho ba tlaa eia tlhako le go itse gola ha sentle,
 lona ba lemogisoa ke dingaka tsa methogela le Babamfeta
 la Lesotho. Bane ba fadisoa gore ba tla ia go Bapula
 mothe thuso gore ha e boisa, jalo a tle a e bone.
 Ene ene ha moradi a sa bone thari, dingaka di se gone gola
 go mo kobela ngona, me a nne le ene fanoz. Mathogela ana
 a se go'kha ditiro teng noo, ke gone ha batho batho
 ba tlaa semoga gore go na le batho mo heleng go go
 kuang meso no. Ditiro ba na ba itlile gone ba se go kha
 vand, leha mothe a aroa ana a isoa gone. Gono go tswa
 mehago e megoa ha go itlile gone, ne ene ha ia itamela
 ba tlogela ditlo tsothe tse ba di abereeng. Kgakalanyana
 ne go tshamekedi le banna ba ba tonna ntle ba na le
 vavatsanyana ba ba seng ia itlhoneka ba ba sa tshameka, ia
 naka. Dane ba abara diabari tsa serotho fela, ha ia se
 noo Vhokomake. Ene ene ha ba tswa mo lotihakeng ja
 teng, reka e e etelitseng batho vavatsi, e se kha
 komoteng se le kuang meso, me e nithe e kope ene.
 Ke tlisitse batho ba batidenggo kha banna ne ke tle go
 kopa helo mo re tla bviriang gone! Ba tswa mo gare go lotla
 ka, me ba tshimolole ba thapelo.

Continued next page

6/8 | new 7/22 | 3

Union College.

32 22

Ref. No.....

P.O. Box 3541, Johannesburg

Name .....

Address .....

Subject History of the Basuto People and Nkomohe CONT

Lecture No. 22

SCRIPT PAPER

Date .....

99

Thesius ea rone gona qotae:

go isa kae mabehelike Lemota Lefadise,

Modimo o mofetshe rapisa ea logologolo.

Ke batho Alkhopane oa Mathunya Rammaluki,

tiatia di maroia, tiatia di marotholodi

a pula.

Ene eie thabisa ea bona e basotho bang ba e rapisa ha ba kopa
 aie. Bane ba rapisa thabisa e ba kobeis me ba bina. Tsaanong
 ba tsamae ba hithe eha ionoteng lothe, go ioe go thabi-
 sioe moroetsana, eo o iding go kobeisa ngoana. Da mo
 ee hare a ipoke a lothe ba ga gais lothe, a lothe
 lothe ke maina, go thimolola ha e rapae mogole ea rapae
 mogole go tsa go hithe me go rapae. Me morra ea rapae
 le ene a lothe ho rapae mogole lothe ba maina a bone
 go tsa go thimologona ba bone le go hithe me go rapae.
 Me ha batho ba ba ioncena ba wa ba bone gore metho eo
 e thibetsoang eo otha nna le ngoana, go tsa aieion ngoana
 a lela letsopong na la thlogo. Me ha a tsa nna le
 ene, ngoana ga a lek me go itsoe gore otha nna le ene.
 Tsaanong go tsamae basadi ba ba tona hila ba ee go isena
 me sedibeng, se se nang le letsope je le tokoa miala ea jone.
 Ha ba hithe gone ba rapae gape ke gone ba tsa tsaionang
 setsope. kgone ga ba le tsaion ba ise ba dulle na digaga
 le madi (Thelile), tsanong ba lope ngoana ba letsope je.
 Ene ene na ba batla ngoana ea mosimane, ba lope mosimane,
 ha ba batla moretana, ba lope mosisana. E re ha ba hedi-
 trego mmopa na tsamae ba ee koo go ba bangoe, ene ba mo
 thogole mod sedibeng. Ba hie naho ba nthe ba bina, me ga-
 pe ba ba ba le go mo tsala. E tsa re na ba hithe
 me sedibeng; ba hithele ngoana eo a thiloe matho, dinko,
 morra

4* 122

599/22

599

nolomu le gatlhe hela mo go mo mothung ha ele moimane
 qotsa ele moetsana, go dirloe ka sigaga se se phathic
 mare. Tjanong ba mo tsee isa tsamag ka ene eie letsopa.
 Ha ba hittha ba gae, gaba tane mo moting wa isa wa
 amogeloe. Ho thoohebe gore ha eie moimane go thajoe
 kgomo, ha ele moetsana go thajoe nku, me ke gore ba
 uae tsenana. Ngoana bo oa letsopa ona a nna ka ma thung
 a sa ntshioe, me le moetsana es o mmatlisoeng, ona a sa
 tsee is ene gotae ke matsete. Ene ere ha thajoe engae
 e se gore, kgotsa ngwana sa a batla sengoe a idie. seile sa
 gagae ene, ele go tsa maphaa ka matino. go thajoe kgomo
 a e ba loe gotae: *Ke gomo sa gago ke e. Ne na asa satie
 ere, a nne a lele hela go hitthia aia a nna se a se
 ratiang, me a didimale. Ke gae mothea a seke o thoe a tsa.
 Ka rako ea ha moetsana ale pa thung se letsoa se, monna oa
 gagae le ene a iphute methaia a iishoane setho. Asikaa
 tsamaga le basadi ba langae, ngoana o thaa lela gabe.
 Ngoana eo ona a belega hela jake ngoana tota, a ant
 janyisa; a jisa a dya. Me ona a nna jais go hitthela
 moetsana eo a ba a belega. Me jananong go ^{museloa} go tsa
 ba se sedibeng seo gape gome gabe jake ja latthoa
 hela. Ngoana le ene a isa gore le letsoa se ha le busisa,
 go sa go leloga batho ba ba sa itsaeng ba koo
 jiko komohe. Bane batle wa dike thabele gake, me ba re:
 ngoana eo nene re mmatlhe re mmone me nna leloga. Tjanong
 ba tsee ngoana le letsoa se ba di isa koo sedibeng me ba
 di thogele gore ba boele ba lotthakeng. Ngoana eo a sele a dutse
 ale esi hela me asa lele. Gape ba boele sedibeng ba go tsaca
 ngoana eo tane me ba boele gae. Re lebetse se: Ngoana eo oa
 Petroka eo: Ene ere ha ele moimane ba hitthela tsisisaie molamu
 kaketsagō, je le tane je le namagadi a tsatile thebe. Ha ele moetsa
 na a apesitsoe sigaga se se hololetsaeng, mo magetleng.
 Molamu, le thebe eo dine di dihile ka letsoa se le
 hisitsoeng je le ntle thata. Agae dikgagamatat?*

end 599